

Egészség kívül-belül

Az emberiség napjainkra teljesen kizsigerelte a termőföldet, így a növények jóval kisebb mennyiségben tartalmazzák az egészségünk megőrzéséhez szükséges tápanyagokat, mint régen. Számomra az egészségtudatos étkezéshez már a természetes alapanyagokból készülő táplálékkiegészítők is hozzátartoznak, ezért vannak benne a „portfóliómban” a Bock villányi kékszőlőmagból készült termékei is.

/Gundel Takács Gábor/

A kékszőlőmag belseje csodálatos kincset rejt. Gazdag polifenolokban, esszenciális zsírsavakban és számos ásványi anyagot, nyomelemet is tartalmaz.

A Bock Kékszőlőmag Mikroőrleményt és Olajat ételekhez keverve, az egyszerűen adagolható Tablettát pedig önálló étrendkiegészítőként érdemes fogyasztani.

szolomag.bock.hu

Lövészet

A szűkítés „megnyújthatja” a karunkat, de „megkönnyítheti” az aggatónkat!

📷 SZOLLÁR ANDRÁS

PATRONKÉRDÉS

GONDOLATOK A SÖRÉTES PUSKÁK SZÓRÁSÁRÓL (II. RÉSZ)

FOLYTATVA A MÚLT HÓNAPBAN ELKEZDETT GONDOLATMENETET, A SÖRÉTES PUSKÁK SZÓRÁSÁNAK GYAKORLATI ELEMZÉSÉHEZ NÉHÁNY SZAKMAI KÉRDÉSBEN KELL VILÁGOSAN LÁTUNK, NÉHÁNY DOLGOT PEDIG ÉRDEMES ÚJRAGONDOLNUNK. NEM ÚJ GONDOLAT (TALÁN CSAK A HAZAI KÖZEGBEN LEHET AZ), HOGY HA UGYANAZT A TÖLTETET NAGYOBB KALIBERBŐL LŐJÜK KI, A SZÓRÁS JOBB LESZ MINDEN EGYÉB FELTÉTEL AZONOSSÁGA MELLETT.

Az alaptétel szerint: minél több sörétszem érintkezik a csőfallal, annál több lesz a sérült köztük. (Ezt a problémát a sörétkosár használatával sem lehet kikerülni.) Azt már kevesen gondolják, hogy ez elsősorban a nyomás miatt van, mert ahhoz, hogy ugyanazt a tömegű töltetet egy kisebb kaliberből ugyanazzal a sebességgel lőjük ki, nagyobb nyomás szükséges. Ha 24 gramm tömegű sörétet egy 12-es puskából lőünk ki 2,5 méternél 365 m/s torkolati sebességet mérve, ehhez körülbelül 450 bar nyomás is elég, míg ha ugyanezt a töltetet kívánnánk ha-

sonló sebességgel egy 20-as puskából kilőni, akkor nagyjából 650 barra lenne szükség. Egy vékonyabb, például 20-as patronban elhelyezkedő, ugyanakkora tömegű töltet – logikusan – magasabb lesz, mint amilyen „laposan” egy 12-es patronba beletöltve lenne, ami csak tovább fokozza a sörétszemek sérülését, a fölötte „ülők” rájuk nehezedő tömege által. A sérült sörétszemek – gömb formájukat elvesztve – aztán már könnyen „beleakadnak” a levegőbe, megbontva a raj egységét, lelassulnak. A sörétraj ekkor hosszú csóvát húz, és sok

lesz a koválygó, „oldalazó” szélsősége. Egyik sem kívánatos! Jó megoldás lehet erre a problémára a minőségi patron használata, amely felkeményített ólom sörétszemeket tartalmaz.

Amúgy is: vadászat céljára mindig (!) a lehető legjobb patronot használjuk. Azt, amelyiket a puskánk a legjobban lövi. Nem a legdrágábbat, hanem a legjobb! A vadász éves költségkeretében manapság nem a patron a legnagyobb tétel. Aki „ott” próbál spórolni, az a lehető legrosszabb helyen teszi.

Ha patronot keresünk, akkor először a puskánk tulajdonságaival kell tisztában lennünk. Az előző részben említett harmónia keresése – a lövő, a puska és a lőszer harmóniájának vizsgálata – közben először mindig a lövő és a puska viszonyát kell „rendbe rakni”.

Az első lépés, a legfontosabb, mindjárt a tömeg kérdése. A puska tömegének harmóniában kell állnia a lövő fizikai adottságaival. Ennek keresése közben persze a kaliber kérdése is felmerül. Itt – ennél az első lépésnél – sokan eltévednek, arra gondolva, hogy a könnyebb jobb! Mi sem áll távolabb a valóságtól. Egy könnyű puska nem

szolgálja a lendületet, mert bár könnyen felgyorsul, de – a kritikus pillanatban, az elsütés pillanatában – könnyen meg is áll. Messze lehet vele gyalogolni, de löni?

Egy átlagos adottságokkal rendelkező fiatal ember számára semmi sem indokolja a 3 kilónál könnyebb tömegű puskák használatát.

Régen (Széchenyi Zsigmond is ebben erősít bennünket) a könnyű, 20-as puskákkal gyerekek és hölgyek lőttek. Majd 100 év elteltével – a generációkon jól nyomon követhető emberi méretek növekedésével – még úgy sem lenne indokolt a használatuk.

Feltételezem, hogy néhány olvasóban máris felmerült egy, még a „holdat is veszélyeztető” 20-as puska „etikájának” kérdése. Nos, számomra nincs elképesztőbb ellentmondás, mint egy könnyű 20-as puskából magnum töltetet, 36 grammosat löni. Ha létezik értelmetlen dolog, akkor ez az!

Először is: mert jóval nagyobbat rúg! A puska és a töltet tömege között a helyes arányt (1:96) Greener már 100 évnél is korábban megállapította. Ha ezt figyelmen kívül hagyjuk, a puska a

leggondosabb méretre agyazás ellenére is rúgni fog. Lehet ugyan, hogy nem „kékre-zöldre”, de éppen eléggé ahhoz, hogy használója a puskáját a kívánatosnál keményebben markolassa. Ez persze lőtechnikai hiba: a sörétlövő világ leghíresebb, mindent elhibázó mozdulata – a „karozás”. A lövő a puska derékából történő lendítése helyett a karjaival „dobálja” jobb sorsra érdemes szerszámát. Az ember idegrendszere – néha egy gyakorlott lövő számára is észrevétlenül – ekképpen válaszol a sorozatos „bántalmazásra”.

Másodszor, egy 20-as puska – a közhiedelemmel ellentétben – azonos feltételek mellett sokkal rosszabb küllisztikai teljesítményt nyújt, mint egy 12-es. (Lefordítva: nem lehet vele olyan messze löni!) A magyarázat a már korábban megállapított tényekből következik: mivel a töltet a szűkebb kamraméret következtében magasabb, ezért a sörétkosár fenekén elhelyezkedő sörétszemeken a felettük elhelyezkedő sörétszemek által jóval nagyobb tömeg ül, így logikusan sokkal több lesz a sérült sörétszem.

Mint korábban megállapítottuk, egy szűkebb furatból csak jóval nagyobb gáznyomással lehet ugyanazt a sebességet „kicsikarni”, ami a sörétszemek „további” deformálódását okozza. A fedése 2 fő ok miatt ezért hamarabb „szétesik”, és nem jut elegendő sörétszem a középpontba!

A patrongyártók ezért iparkodnak a legjobb minőségű patronjaikban a sörétszemek antimon-tartalmát 5-6 százalékra felemelni – a sörétszemeket felkeményíteni –, hogy a sörétszemekre

VADÁSZAT CÉLJÁRA
MINDIG A LEHETŐ LEGJOBB
PATRONT HASZNÁLJUK.
AZT, AMELYIKET
A PUSKÁNK A LEGJOBBAN
LÖVI. NEM
A LEGDRÁGÁBBAT, HANEM
A LEGJOBBAT

eső extra terhelést azok lehetőleg minimális deformálódással viseljék el.

A sörétlövés olimpiai sportágában, ahol a megengedett maximális kaliber 12-es, a legnagyobb töltet 24 gramm lehet, senki (de

senki!) sem lő 20-as puskával. Semmi nem tiltja, mégis ekkora hendikepet senki sem engedhet meg magának.

A szakmai dolgokat tehát a versenysport gyakorlata igazolja. Persze jól tudom, a vadászat lehet más, és rendjén van az, ha az egyén az eszközeivel is ki kívánja fejezni stílusát, gondolkodását. De jó, ha felismerjük, hogy egy könnyebb puskával és kisebb kaliberrel való vadászat jóval nagyobb lőtudást kíván. Igaz, ennek értelme 30 méter felett van, ahol a sörétlövés „igazi” szépsége teret nyer.

Sokan a kisebb kaliberrel való vadászatot úgy próbálják meg beállítani, értelmezésükben e dolognak olyan szint adni, hogy az „vadásziasabb”. Se nem etikusabb, se nem vadásziasabb, hanem felelősségteljesebb!

Gondos lőtéri szórásanalízist (puska/patron teljesítményvizsgálatot), nagyobb lőtudást és több gyakorlást követel. Aki vadászott már 410-es kaliberrel, könnyen belátja ennek igazságát.

Félreértés ne essék, nem vagyok ellene a kisebb kalibernek, de ha használatuk nem párosul szakmai felkészültséggel, a szorgalmas lőtérlátogatásokon a bársonyosan könnyed mozdulatok elsajátításával, nyilvánvalóvá téve az egyén hozzáértését, az önkorlátozás eme módja hiába-valósággá válik.

DÉNES NATUR MŰHELY KÖNYVEK VADÁSZATRÓL
KÖNYVKIADÓ *denesnatur.hu* ÉS TERMÉSZETRÓL
A KIADÓ MINDENKIT SZERETETTEL VÁR A FEHOVA 211/B1 STANDJÁN

